

CAN PAZARI:

TUZLA!!!

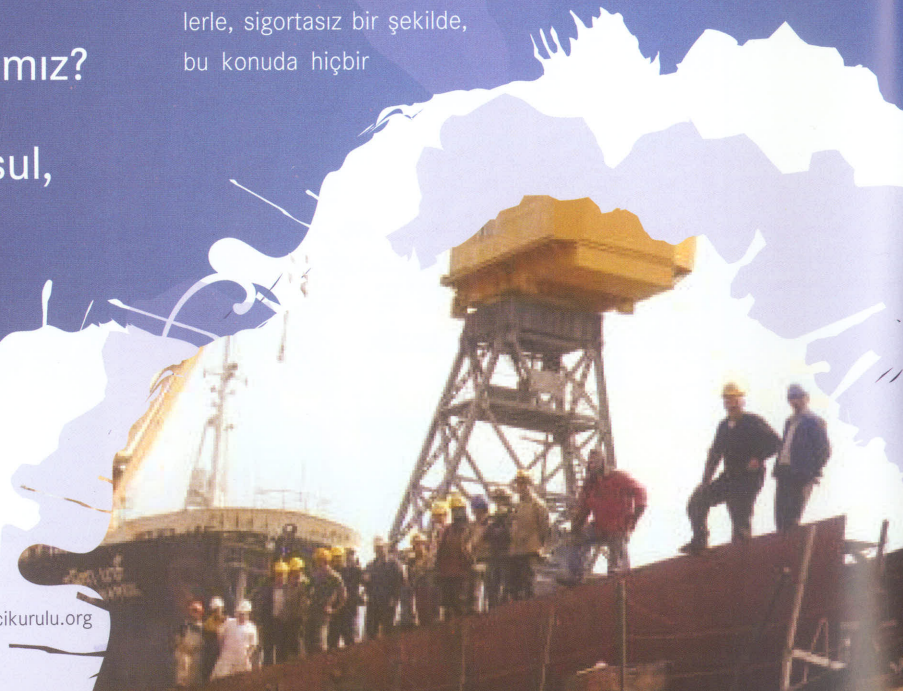
Berivan VARGÜN

Yangın, patlama, elektrik
çarpması, zehirlenme,
düşme gibi sebeplerle her
geçen gün yaşamını yitiren
işçi sayısı çoğalıyor,
Hasan, Osman, Mikail,
Cevat onlar sadece
isimlerini sayabildiklerimiz,
Peki ya sayamadıklarımız?
Hepsi işçi, Hepsi yoksul,
Hepsi evine ekmek
parası götürmek
derdinde...

Son bir buçuk yılda 25 işçinin iş kazası sonucunda öldüğü Tuzla Tersaneleri'nde can pazarı sürüyor. Özellikle 2004 yılından bu yana büyümekte olan gemi inşa sektörü artan iş kazaları ve işçi ölümlerini de beraberinde getiriyor. Büyümeyle birlikte iş saatleri ve iş yükü artıyor.

Çalışma koşullarının yetersizliği içinse hiçbir iyileştirme adımı atılmıyor. İşverenler büyüyen bu sektöre ilişkin iş güvenliği tedbirlerini almıyor ve yasal sorumluluklarını yerine getirmiyor.

Tersane işçiliği en tehlikeli iş kolları arasında yer almakta ve çoğu gelişmiş ülkede iş güvenliği eğitiminden geçirilmeyen işçilerin tersanelerde çalışmasına izin verilmemektedir. Ancak ülkemizde kalifiye iş gücü görmezden gelinmekte, son bir buçuk yılda 25 kişinin yaşamını yitirdiği tersanelerde günlük 25-35 YTL arasında değişen ücretlerle, sigortasız bir şekilde, bu konuda hiçbir

deneyimi ve eğitimi olmayan insanlar çalıştırılmaktadır.

İş kazalarına ilişkin yapılan incelemeler, alınan siparişlerin zamanında yetişmesi ve gecikme tazminatı ödememek için işçilerin çalışma sürelerinin artırdığını, yardımcılarla yapılan işlerin tek kişiye yüklendiğini ve böylece iş yükünün arttığını, iş kazalarının olmaması içinse iskelelerin sağlığını kontrol etmek,

kabloları birbirinden ayırmak, gaz ölçümü yapmak gibi gerekli tedbirlerin alınmadığını göstermektedir.

Tuzla tersanelerinde 2002 yılında 13 bin işçi çalışırken bugün çalışan işçi sayısı 40 binin üzerinde, buna 100 binin üzerinde işçinin ise yan sanayilerde çalıştığı eklenince durum çok daha vahim bir hal alıyor. Tersanelerde 47 asıl şirketin, 563 alt taşeron şirketin ve bunlarında altında daha ufak taşeron şirketlerin olduğu biliniyor ve işçi sayısının 2002 yılından bu yana yüzde 150 artmasına rağmen mevcut tersane alanlarının büyümemesi ve iş güvenliği tedbirlerinin alınmaması, kazanç hırsıyla birlikte ucuz işçi çalıştırarak, işçi sağlığı ve iş güvenliği kavramlarının yok sayıldığını da gözler önüne seriyor. Tersanelerinde 2008 yılı başında Çalışma Bakanlığı ile imzalanan protokolden sonra personele yönelik eğitimler verilmeye başlanmasına rağmen işlerin devam etmesinden dolayı istenilen hedeflere ulaşamadığı, alınan tedbirlerin yeterli olmadığı ve yaşanan iş kazalarına yenilerinin eklendiği yadsınmaz bir gerçek olarak karşımızda durmaya devam ediyor.

Tersanelerde kadrolu olarak gösterilen işçi sayısı 100'lü rakamlarla ifade edilirken siparişi alınan geminin inşasında 1000'e yakın işçi çalıştırıldığı biliniyor. Böylece kadrolu olarak istihdam edilen işçiye hizmet verebilecek işyeri hekimliği, güvenlik elemanı ve buna göre düzenlenen çalışma şartları diğer işçiler için göz ardı ediliyor ve keyfi uygulamalarla yürütülmeye çalışılıyor.

www.emekdunyasi.net

Tüm bunlarla birlikte Tuzla'da gemiciliğin gerektirdiği teknik donanıma sahip, 7,5 saatlik çalışma sürelerine uyan gerekli tedbirleri almış tersanelerin olduğu tabiki inkar edilmiyor ancak işin taşeronlara devredildiği tersanelerde güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarının olmayışı iş kazalarını da peşi sıra getiriyor işçinin daha düşük ücret ve daha az masrafla tüm sosyal ve yasal haklarından mahrum çalıştığı biliniyor. Hazırlanan çoğu raporda işçilerin cehaletinden dolayı ölümlerin yaşandığı vurguluyor, **kimine göre işçiler baret ya da gözlük takmadıkları için ölüyorlar ama buna karşın işverenin sağlaması gereken güvenlik koşullarını kimse dillendirmiyor. İş başlamadan ve üretim sırasındaki güvenlik önlemlerinin alındığına dair göstergelerin olmayışı bile kimi zaman yitip giden bu yaşamların niye yitip gittiğini açıklamaya yetmiyor....**

www.emekdunyasi.net